

АКЕВОНО

Bulletin- SOCIETY FOR MACEDONIAN-JAPANESE FRIENDSHIP AND COOPERATION

МУГРИ

ISSN 1409-6757

Билџен - ДРУШТВО НА МАКЕДОНСКО-ЈАПОНСКО ПРИЈАТЕЛСТВО И СОРАБОТКА

Skopje, vol.XVI, No.2 apr.may:june 2010 - Скопје, год.16, бр.2. апр.мај:јуни 2010 г.

Свежи, зелени лисџови

Содржина:

Наото Кан - нов премиер на Јапонија, подготвил д-р Сергеј Милошевски (стр. 3-5); д-р Коста Балабанов: Новиот премиер на Јапонија Наото Кан во својство на член на Јапонската парламентарна делегација во 1995 година ја има посетено Република Македонија (стр. 6 -10); **Факти и бројки за Јапонија:** Економски совети за новата администрација, подготвил Круме Ефтимовски (стр. 11 - 16); **Профил на нацијата:** Влада и дипломатија, подготвил: проф. д-р Оливер Каранфилски (стр. 17 - 18); Коста Балабано: Што сакм да знам за Јапонија (V), (стр. 19 - 20); **Животна средина:** Јапонски цуцести растенија - Бонсаи, подготвила: Слободнка Стефановска (стр. 21 - 25); **Факти И бројки за Јапонија:** Можни се промени во Јапонско - американските односи, подготвил: д-р Сергеј Милошевски (стр. 26 - 29); **Спорт, забава и рекреација:** Светско првенство во фудбал Јужна Африка, подготвил: проф. д-р Јован Лазарев (стр. 30 - 31)

Од йорѝреѝ до карикаѝура на Дарума. Аква-ѝинѝѝа сликарска ѝехника.
 Авѝор Бокеѝ (Bokkei) 1465 ѝод. Shinju-an Daitoku-ji Kyoto

НАОТО КАН - НОВ ПРЕМИЕР НА ЈАПОНИЈА

На 2.6.2010 год. јапонскиот премиер Јукио Хатојама официјално поднесе оставка пред своите сопартитјци од Демократска партија на Јапонија. Во последните денови растеше притисокот од претставниците на неговата партија со барање Хатојама да ја напушти позицијата. Премиерот веќе имаше помалку од 20 проценти јавна доверба, а за 11 јули беа закажани избори за Горниот дом на парламентот. На седницата на главните претставници на Демократската партија, 63-годишниот Хатојама, исто така, соопшти дека ја побарал оставката на генералниот секретар на партијата Ичиро Осава. „Работата на владата не беше разбрана од страна на општеството. Ја изгубивме слушаноста“ призна Хатојама.

Хатојама е четвртиот јапонски премиер, кој ја напушта функцијата по помалку од една година од владеењето. Тој беше премиер од 16. септември минатата година. На почетокот на

мандатот тој имаше рејтинг од над 70 проценти, но многу брзо ја загуби општествената доверба, главно поради промените во своите позиции и својата колебливост. Јапонците најмногу му се лутат за прекршеното предизборно ветување дека ќе ја затвори воената база на САД на островот Окинава.

На 2 јуни 2010 година, Јукио Хатојама изјави дека дава оставка од функцијата претседател на ДПЈ и претседател на јапонската влада. Тој, исто така изјави дека побарал и од генералниот секретар на владата, Ичиро Осава, да даде оставка од својата функција.

На 4 јуни јапонската влада даде колективна оставка. Министерот за надворешни работи Катуја Окада и министерот за транспорт Сеиџи Маехара за можен наследник на Хатојама го предложија Наото Кан. Потоа Кан, на возраст од 63 години, надмоќно со 219 гласа беше избран за претседател на ДПЈ, наспроти неговиот противкан-

дидат Шинџи Тарутоку, претседател на комитетот за заштита на околината на Долниот дом, кој доби 129 гласови.

На 4.6.2010 година Наото Кан беше избран за премиер со 313 гласа од вкупно 477 пратеника на Долниот дом, а неговиот противкандидат Садакасу Таникаги, лидер на Либерално-демократската партија, доби 116 гласа. Горниот дом го потврди изборот на Кан.

Уставот на Јапонија од јапонскиот Император експлицитно бара за премиер да ја назначи личноста која ја предлага парламентот на Јапонија. На 8 јуни 2010 година, Императорот Акихито и формално го именува Кан за 94-ти по ред премиер на Јапонија и 29-ти премиер, по Втората светска војна.

Новиот премиер се соочува со голем државен долг, мал раст на економијата, како и со стареење на населението и намален наталитет. Тој осврнувајќи се на надворешната политика потенцира дека односите на Јапонија со САД се од посебно значење, како и односите со соседите и просперитетот на азискиот регион.

Кан, кој е шести премиер на Јапонија во последните четири години, најави дека новата влада ќе биде избрана следната недела, додавајќи дека се договорил со лидерот на Новата народна партија, Шидсука Камеј за формирање на двопартиска владејачка коалиција.

Новата влада има 17 министри и државни секретари, од кои 11 се од претходниот владеачки состав на Јукио Хатојама. Главните ресори останаа непроменети со оглед на тоа што Катсуја Окада остана министер за надворешни работи, Тошими Китазава за одбрана, а Сеиџи Маехара остана на раководната функција во сообраќајот. Министерството за финансии, со кое дотогаш раководеше сегашниот

премиер, го презеде 52-годишни Јошико Ноди, кој се залага за буџетско штедење.

Новиот генерален секретар и портпарол на Владата, Сенегкоку, изјави: „Премиерот Кан ги именуваше своите министри со желба да формира влада заснована на професионализам, чесност и со капацитет за владеење“ Новиот јапонски премиер ќе има тешка задача да ја застане на здрави нозе јапонската економија, а истовремено да го намали јавниот долг на државата, кој е речиси двојно поголем од бруто домашниот производ на Јапонија. Наото Кан, новиот премиер, е роден на 10.10.1946 година во Убе Сити во перфектурата Јамагучи, како син на Хисао Кан, сопственик на фабрики за производство на стакло.

Тој во 1970 година дипломира на Институтот за технологија во Токио и следната година стана лиценциран *ben-rishi* (патентен агент/адвокат).

По дипломирањето Кан четири години работеше во патентно биро. Тој со години активно учествуваше во граѓанското движење и беше член на изборниот штаб на Фусае Ичикава, прочуената активистка за правата на жените во Јапонија.

Откако загуби на општите избори во 1976 и 1979 година и на изборите за Горниот дом во 1977 година, Кан во 1980 година беше избран за пратеник во Долниот дом, како член на Социјалдемократската федерација. Тој доби голема национална популарност во 1996 година, кога како министер за здравство и социјални грижи ја призна владината одговорност за употребата на крв заразена со HIV вирусот во 1980-тите години и директно им се извини на жртвите. Во тоа време тој беше член на мала партија која коалицираше со Либералдемократската партија. Неговата искрена акција беше во целост без

преседан во Јапонија и беше широко одобрена од медиумите и од јавноста.

Во 1990 година неговата популарност опадна поради изјавата за Јуко Томото, телевизиски спикер и медиумски консултант, која беше енергично отфрлена од двете партии.

По оставката на Јукио Хатојама како лидер на Демократската партија на Јапонија (ДПЈ), Кан повторно се врати на своите позиции. Во јули 2003 година, ДПЈ и Либералната партија, предводена од Ичиро Осава, се согласија за формирање на опозициона партија која би учествувала на општите избори. За време на изборната кампања Кан беше претставен како алтерна-

нова политичка партија која би се нарекла „Dankai Party”.

Тој веруваше дека силите на јапонската самоодбрана (јапонска армија) би можеле да играат попроминентна улога во меѓународните сили. На 6 јануари 2010 година, Јукио Хатојама го покани Кан да биде министер за финансии и заменик на премиерот. На својата прва конференција за печат Кан објави дека неговите приоритети ќе бидат стимулирање на порастот на економијата и преземање посебни активности за одредување специфичен курс долар/јен, како и оптимална помош на извозниците и стимулација на економијата.

Од десетата на Г-н Наото Кан на Македонија во 1995 г.

тивен кандидат на тогашниот премиер Јуничиро Коизуми. Неговиот лик беше употребен како заштитен знак за кампањата против Либерално демократската партија (ЛДП).

Меѓутоа, во 2004 година Кан беше оптужен за неплатени годишни анuitети и присилен повторно да се откаже од лидерската позиција. На 10 мај 2004 година, тој официјално ја поднесе својата оставка. Подоцна претставникот на Министерот за здравство, труд и социјални грижи се извини и рече дека неплаќањето на анuitетите било грешка на администрацијата.

Во средината на октомври 2005 година, Кан предложи формирање

Наото Кан во 1970 година се ожени со својата прва братучетка Набуко. Тие имаат два сина. Постариот Гентаро е активист за граѓански права и изгуби на изборите за Долниот дом во 2003 и 2005 година. Помладиот Шинјиро е ветеринар и работи во ветеринарната болница во Нерима, Токио.

Наото Кан е и иноватор. Тој во 1973 година ја патентира својата машина за пресметување на комплицираниот систем за играње на кинеската игра со домино, *mahjong*.

Подготвил:
Д-р. Сергеј Милошевски

НОВИОТ ПРЕМИЕР НА ЈАПОНИЈА, НАОТО КАН, ВО СВОЈСТВО ЧЛЕН НА ЈАПОНСКА ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕЛЕГАЦИЈА, ВО 1995 ГОДИНА ЈА ИМА ПОСЕТЕНО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Новиот јапонски премиер, **Наото Кан**, (Naoto Kan) кој на премиерската функција стапи на 4 јуни 2010 година, е единствениот јапонски политичар кој во минатото престојувал во Република Македонија, а денес се наоѓа на премиерската функција. Неговиот престој во Република Македонија беше остварен од 7 до 9 септември 1995 година, во рамките на посетата на високата јапонска парламентарна делегација, предводена од Претседавачот на Комисијата за надворешна политика на Јапонскиот Парламент, г-н Асахико Михара (*Asahiko Mihara*). Делегацијата беше гостин на Собранието на Република Македонија, односно на Комисијата за надворешна политика, чиј претседател во тој период беше госпоѓата д-р Илинка Митрева.

Јапонската делегација ја сочинуваа девет члена. Покрај веќе споменатиот претседавач на Комисијата за надворешна политика на јапонскиот парламент, г-н Михара, во делегацијата беа и: **г. Наото Кандогашен член на партијата Сакигаке (Sakigake) Нова партија, сегашен премиер на Јапонија**, г. Шозо Харада (*Shozo Harada*), член на Комисијата и припадник на Либерално Демократска партија, г. Такаши Касиги (*Takashi Kasigi*) член на Комисијата, исто така, од Либерално Демократската партија, г. Шигефуми Матсузава (*Shigefumi Matsuzawa*), член на Комисијата и припадник на Партијата Нова Граница, г. Тадатоши Акиба (*Tadatoshi Akiba*) член на Комисијата и припадник на Социјал-Демократската партија, г. Санејоши Фуруген (*Saneyoshi Furugen*), член на Комисијата и припадник на Јапонската Комунистичка партија, г. Сатоши Каизаки (*Satoshi Kaizaki*) член-

истражувач во Комисијата, г. Кеисукџе Оба (*Keisuke Oba*) функционер во Министерството за надворешни работи на Јапонија и вршител на должноста Амбасадор на Јапонија, во Јапонската амбасада во Белград) и г. Тсујоши Курокава (*Tsuyoshi Kurokawa*), акредитираниот амбасадор на Јапонија во Република Македонија со седиште во Виена, кој ја придружуваше Делегацијата.

Јапонската делегација во рамките на својот тродневен престој беше примена од страна на Претседателот на Републиката г. Киро Глигоров, од Претседателот на Собранието на Р.М., г. Стојан Андов, од Претседателката на Комисијата за надворешна политика г-ѓа Илинка Митрева и од Министерот за надворешни работи на Р.М. г. Стево Црвенковски.

Во процесот на подготовките за посетата од делегацијата на Јапонскиот Парламент на Република Македонија, од страна на амбасадорот на Јапонија акредитиран во Р.М., г. Курокава, беше побарано мислење од Почесниот генерален конзул на Јапонија, во Р.М. д-р-Коста Балабанов, кој би бил најпогоден период за посета, и дали во тие денови би било можно делегацијата да се сретне со највисокиот врв на Државата. Сугестиите на почесниот Генерален конзул беа дека најпогоден месец би бил септември, а најпогодни денови два-три дена пред и два -три дена по 8 септември кога се прославува Денот на независноста на Република Македонија, бидејќи во тие денови, целото раководство на државата би требало да се наоѓа во Скопје. Се покажа дека оваа сугестија беше прифатена, така што делегацијата на Јапонскиот Парламент пристигна на 7 септември, а си замина на 9 септември.

Наоѿо Кан

*Од Приемот на јапонската парламентарна делегација во Скопје.
Во средината стои г. Наото Кан*

Треба да се нагласи дека посетата на јапонската парламентарна делегација, во чиј состав беа видни парламентарци, меѓу кои и сегашниот премиер на Јапонија Н.Е. Наото Кан, претставува исклучителен историски настан, бидејќи со таа посета е остварена првата официјална средба на претставници на Јапонскиот Парламент со претставници на Парламентот на Република Македонија.

Според прецизно составената програма, јапонската парламентарна делегација ги оствари сите предвидени средби:

Имено на 8 септември во зградата на Собранието на Република Македонија, се одржа средбата меѓу Претседателот и членовите на Комисијата за надворешна политика на Собранието на Република Македонија и Претседателот и членовите на Комисијата за надворешна политика на Парламентот на Јапонија. Двете страни го поздравиле првиот официјален контакт помеѓу претставниците на двата Парламента укажувајќи на досегашните контакти помеѓу двете земји на различни нивоа, како и можностите за понатамошен

успешен развој на взаената соработка. На средбата со Министерот за надворешни работи на Република Македонија, г. Стево Црвенковски, јапонската парламентарна Делегација беше информирана за напорите што ги прави Министерството за запознавањето на пријателските земји со новонастанатата ситуација за проблемите предизвикани од стопанската блокада што ја спроведува Република Грција. Притоа, Министерот ја искажа благодарноста на Македонската влада за непроектната помош што Јапонската влада и ја додели на Република Македонија во висина од 5,5 милиони американски долари како придонес кон реформите на стопанските структури и за олеснување на тековните стопански тешкотии.

Непосредно по приемот кај Министерот за надворешни работи, јапонската делегација беше примена од Претседателот на Собранието на Република Македонија г. Стојан Андов. Тој ги поздравил гостите и им посака добро дојде, а потоа многу детално и исцрпно ги запозна со реалните состојби во Република Македонија, посебно нагласу-

Од средбата во Скопје со јапонската парламентарна делегација. Од десно кон лево: Амбасадорот Курокава, Претседавачот на комисијата за надворешна политика на јапонскиот Парламент, г. Михара, Почесниот Генерален конзул на Јапонија во РМ г-р Коста Балабанов, а на нив седи (во бела кошула и со црвена вратоврска г. Наојиро Кан, сегашниот премиер на Јапонија.

вајќи ја економската положба. Голема и непроценета штета на македонското стопанство нанесе ембаргото што го заведе соседна Грција, нагласи Андов. И во негов стил, со насмевка на лицето, изрази надеж дека и ова еден ден ќе помине, како што поминале многу други несреќи.

Претседавачот на Комисијата за надворешна политика на Јапонскиот Парламент, г. Михара, во своето излагање покажа дека е добро информиран за некои од состојбите во Република Македонија. На крајот тој изјави дека и лично ќе се ангажира за сестран развој на односите меѓу двете пријателски земји.

На приемот кај Претседателот на Републиката г. Киро Глигоров, во мошне срдечниот разговор, Јапонската делегација беше запознаена со напорите што ги правеше и ги прави

Република Македонија за зачувување на мирот во земјата и во поширокиот регион на Балканот. При што Претседателот Глигоров посебно го нагласи своето убедување дека мирот нема алтернатива и дека сите спорови кои постојат меѓу соседите на Балканот. можат и мораат да се решаваат во рамките на заеден политички дијалог и заедна доверба. Тој изрази задоволство од досегашниот развој на односите помеѓу двете земји и искажа благодарност за поддршката на Јапонија на Република Македонија, во изминатиот период, во институциите на Меѓународната заедница.

Бидејќи 8 септември се прославува Денот на независноста на земјата, македонската парламентарна делегација ја искористи можноста, Јапонската Делегација да биде поканета да присуствува и на приемот по повод про-

славата на Денот на независноста во Собранието на Република Македонија. На приемот јапонските членови на Парламентарната делегација се сретнаа со поголем број парламентарци, повеќе министри како и со личности од културата и уметноста. На овој прием, членовите на Делегацијата на јапонскиот Парламент имаа можност да се сретнат и со Претседателот на Владата на Република Македонија г. Бранко Црвенковски.

На инсистирање на Делегацијата, уште на првиот ден од посетата (во попладневните часови) во просториите на почесниот генерален конзулат во Скопје, беше остварена средба со почесниот генерален конзул на Јапонија во РМ д-р Коста Балабанов, кој воедно беше и Претседател на Македонско - јапонското друштво за пријателство и соработка и директор на Јапонскиот Културно-информативен центар во Скопје. Членовите на Делегацијата покажаа голем интерес за работата на генералниот конзул, како и за активностите, бројот на регистрираните членови на Македонско - јапонското друштво, како и за посетеноста на Јапонскиот информативен центар и неговите реални можности да пружа информации за Јапонија.

Надвор од официјалните средби, јапонската парламентарна делегација имаше можност да разгледа дел од Старата скопска чаршија, да го посети споменикот на културата храмот св. Спас, со познатиот иконостас дело на македонските копаничари од 19 век, како и да го види саркофагот на македонскиот револуционер Гоце Делчев, притоа со внимание слушајќи го кажувањето на водичот за историските настани врзани за Илинденското востание и Крушевската Република.

Во Музејот на Македонија, со внимание беше разгледана етнолошката поставка со многубројните експонати од народни носии.

На излегувањето од Музејот на Македонија, во големиот музејски двор, пред монументалната зграда на Куршумли Ан.сосема ненадејно, се оствари една многу пријатна средба помеѓу јапонската Парламентарна Делегација и петнаесетина деца кои играа во дворот. Тие со радост ги обиколија Јапонските парламентарци и посакаа да се фотографираат со нив. Го обиколија од сите страни г. Кан, кој се најде во средината од групата со деца. Тој ги собираше околу себе местејќи ги што поубаво да застанат за да се фотографираат. Меѓутоа, едно четиригодишно девојче никако не можеше да избие во првиот ред и остана покриена од другите деца кои беа нешто повисоки од неа. Таа се трудеше да ги истурка и да се пробие во челниот ред, но тоа не и успеваше. Тоа го забележа Претседателот на Комисијата за надворешна политика на Јапонскиот Парламент, г. Михара, му пријде на девојчето го зеде во раце и го крена на рамо. Така сите весели и среќни од оваа ненадејна средба, откако се фотографираа се поздравиа со секое дете подавајќи му рака.

Така заврши првата историска посета на Јапонските Парламентарци на Република Македонија, меѓу кои се наоѓаше и денешниот премиер на Јапонија г. Наото Кан.

Д-р Коста Балабанов

(Извадок од белешките на д-р Коста Балабанов за врските помеѓу личности од Јапонија и Република Македонија, водени од денот на воспоставувањето дипломатски односи помеѓу двете земји).

ФАКТИ И БРОЈКИ ЗА ЈАПониЈА

ЕКОНОМСКИ СОВЕТИ ЗА НОВАТА АДМИНИСТРАЦИЈА

Дали Банката на Јапонија мора директно да купува државни обврзници?

Стопанството во Јапонија се наоѓа на средината на дефлациска рецесија. Цените на мало паѓаат од почетокот на 2009 година, а месечните намалувања, искажани со индексот на цените на мало (без цените на прехранбените производи и енергенсите) постојано растат. Банката на Јапонија очекува конвенционалниот индекс на цените на мало, што ги исклучува свежите прехранбени продукти, да продолжи во текот на три години, со опаѓање од 1,5 проценти во фискалната 2009 година (април 2009 година, март 2010 година) и 0,4 проценти во фискалната 2011 година.

Сознанието дека дефлацијата може да доведе до економска стагнација ретко се случува во Јапонија. Се разбира, за период од три години, откако малопродажните цени почнаа да се намалуваат во средината на 1998 година, гласините за „добра дефлација“ добија голем замав. Со доаѓањето на премиерот Коизуми Јаничиро, во 2001 година, неговата администрација ја елиминира дефлацијата, една од целите, но изгледа дека администрацијата, не сфати дека за да се постигне тоа монетарната политика мора да биде главно средство. Можеби, поради ова неразбирање, Банката на Јапонија во март 2006 година ја напушти политиката на квантитативното олеснување пред дефлацијата целосно да биде искоренета. (Стапката на инфлација беше 0,1 процент во 2006 година и нула проценти во 2007 година). Во 2008 година имаше тренд на пораст на цените и тогаш индексот на малопродажните цени забележа пораст од 1,5 проценти, за што главна причина беа повисоките цени на нафтата. Ако се отфрлат цени-

те на храната и на енергенсите, промената на индексот на малопродажните цени изнесува 0 проценти.

Во ситуација кога цените се константни, дури иако квалитетот на производите се подобрува, ефективно цените се намалуваат. Потребно е извесно време пред ефективно пониските цени да се рефлектираат врз индексот на малопродажните цени. Поради ова, малопродажните цени тежнеат кон нагорна насока и статистичката промена од нула проценти да се прикаже како дефлациски резултат. Кога ова ќе се земе предвид, се доаѓа до заклучок дека дефлацијата во Јапонија трае 11 години од нејзиниот почеток во средината на 1998 година. Времето на дефлација е тоа кога продажбата и надниците не растат, а цените на капиталните добра, исто така, се движат млитаво. Резултатот е стагнација како во приватната домашна потрошувачка така и во приватните домашни инвестиции (кои вклучуваат изградба на домови, корпоративни постројки и инвестициска опрема и инвестиции во залихи), двете компоненти на приватната домашна побарувачка. Од стопанство во ваква состојба не може да се очекува раст, освен ако постои голем пораст во владините трошења (главно инвестиции за јавни работи) или за извоз.

Монетарната политика треба да има водечка улога во генерирањето на приватната домашна побарувачка и во заздување на дефлацијата. Банката на Јапонија спроведува политика која ефективно ја поттикнува дефлацијата. Изгледа дека само мал број набљудувачи сфаќаат дека оваа политика е причината за долготрајната криза во стопанството на Јапонија.

На 20 ноември 2009 година, на конференцијата за печат, што следеше по состанокот на Одборот за

политики, гувернерот на Банката на Јапонија, Ширакава Масааки за мислење то на централната банка изјавил: „тековниот пад на цените е феномен што резултира од слабата побарувачка, а нејзините фундаментални причини мора да се надминат за да се подобри состојбата. Тоа значи дека бизнис опкружувањето мора да се подобри за да се овозможи самоодржлив раст во оние компоненти на финалната побарувачка како што се капиталните инвестиции и општата потрошувачка. Меѓу најважните задачи е домаќинствата да се стекнат со доверба за иднината и компаниите да се убедат да предвидуваат раст“. Потоа додал: „во време на недостаток од побарувачка, обезбедувањето само на ликвидност не ќе доведе до пораст на цените“.

Банката на Јапонија е единствената централна банка во светот која тврди дека монетарната политика не е во состојба да ја сузбие дефлацијата. Многу централни банки си поставиле инфлациска цел и се обврзале во еден среднорочен период да постигнат инфлациска стапка од два или три проценти. Со ова тие (централните банки) обезбедуваат чувство на сигурност и очекување на растеж, што ќе влијае на плановите на семејствата за трошење и штедење и на плановите на компаниите за инвестирање во средства и стекнување фондови.

Развиените земји во Организацијата за економска соработка и развој, Јапонија, Финска, Ирска и Шведска се соочуваат со дефлација од септември 2009 година. Во оваа група, Финска и Ирска се подвргнати на монетарната политика на Европската централна банка и не ќе можат да спроведуваат свои, сопствени, политики. Во Шведска, која практикува одредување на инфлациска цел, Рикс банката, во октомври 2009 година, објави дека засега ќе ја задржи нејзината клучна каматна стапка на ниско ниво од 0,25 проценти.

Централната банка објаснила дека откако почнало заздравувањето, стапката можеби до 2010 година треба да се задржи на многу ниско ниво за да придонесе за стабилно заздравување и да се постигне целта од 2% инфлација. Рикс банката за 2009 година предвидува пад на индексот на малопродажните цени од 0,3 проценти но, исто така, прогнозира зголемување од 1,2 проценти во 2010 година и 3,3 проценти во 2011 година. За разлика од ова, Банката на Јапонија очекува дефлацијата да потрае во текот на овој тригодишен период.

Кога во март 2006 година јапонската централна банка се повлече од квантитативното олеснување и воведде нова рамка за монетарната политика, таа (банката) си постави за цел од година во година да се врши промена на индексот на малопродажните цени апроксимативно за 0 до 2 проценти. Степенот на промена на цените, објаснува банката, бил конзистентен со ставовите на членовите на Бордот за политики за она што би водело кон средна до долгорочна стабилност на цените. Меѓутоа, денес таа изгледа ја изгубила надежта за постигнување на таквата ценовна стабилност, а нејзините лидери даваат изјави со кои се порекнува истиот *raison d'être*. Овие изјави, што централните банкарни никаде во светот и никогаш не би ги дале, како што е таа дека монетарната политика не може да ја сопре дефлацијата и дека растеж може да се постигне дури и ако дефлацијата продолжи.

На овој начин, Банката на Јапонија цврсто се држи на Што е невообичаен за централните банки во светот и затоа со право може да се нарече теорија во стилот на Банката на Јапонија. Накусо, тоа е теорија која покажува дека Банката на Јапонија е беспомошна. Тоа е начин на мислење кој цели кон избегнување на одговорноста и банката го користи истиот секаде каде може.

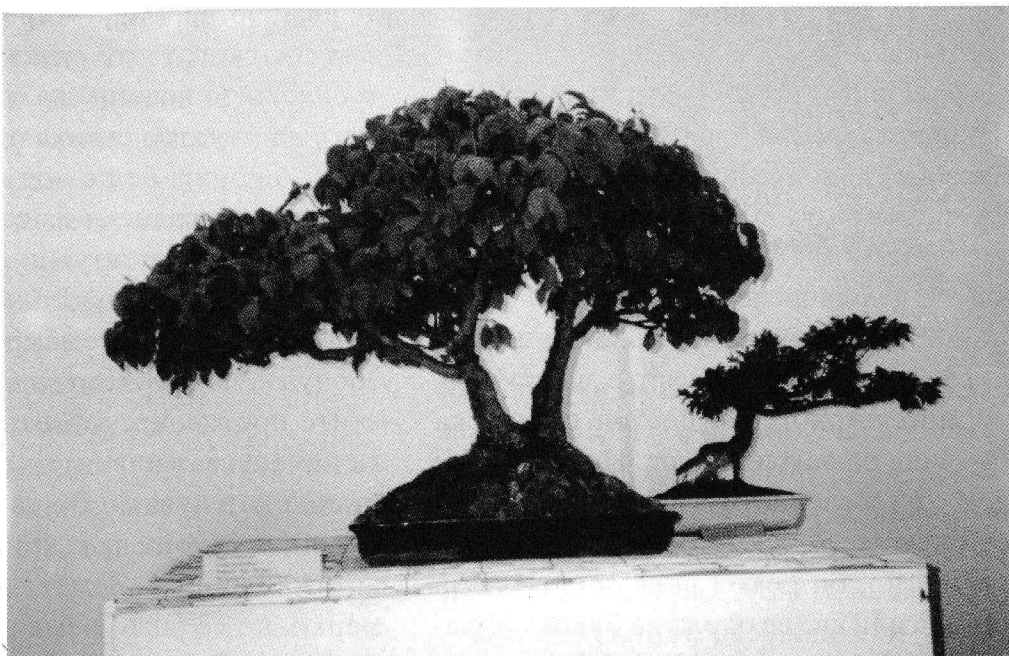
Фактички, секако дека моне-

тарната полтика е беспомошна, дури и кога каматните стапки се нула. Ова е затоа што дури ако нема камата на краткорочните државни хартии од вредност, банката вообичаено цели кон операции на купување, а во циркулација постојат и многу други финансиски производи чии каматни стапки не се нула. Примерите вклучуваат комерцијални хартии со прилично долги периоди на доспевање како и разни владини обврзници и корпоративни хартии од вредност со рок на доспевање над една година. Банката на Јапонија е во позиција да ги купува овие вредносни хартии, кои не се безризични и немаат нула проценти каматни стапки, од комерцијалните банки во замена за додатни средства на тековните сметки на овие банки кај Банката на Јапонија. Средствата во овие тековни сметки се многу сигурни, а на комерцијалните банки можат да им се понудат толку колку што сакаат.

Најдобар начин да се избегне дефлацијата би бил да се утврди експлицитна инфлациска цел од 2 или 3 процента, која би ја заменила тековната политика што поттикнува дефлација и да се овозможи оваа цел да се одржи среднорочно (од 12 до 18 месеци). За имплементирање на оваа реформа ќе биде потребно извесно време бидејќи ќе е треба да се измени Законот за Банката на Јапонија. За да се постигне брз резултат, администрацијата ќе треба

да го проследи примерот на Такахаши Корекиџо, министер за финансии, кој успеа да се справи со Големата депресија од триесеттите години на минатиот век уредувајќи централната банка директно да гарантира за обврзниците издадени од Владата.

Во принцип, на Банката на Јапонија, согласно со член 5 од Законот за јавни финансии, не и е дозволено директно да гарантира за обврзниците издадени од владата. Законот ја дозволува ова пракса во посебни околности, за износ што со резолуција ќе го одобри парламентот. Следствено, за справување со сегашната посебна економска ситуација, владата ќе треба да ја искористи оваа одредба од Законот.

Илустрациите на бонсаи во овој број на „Акебоно“ се превземени од збирката во сопственост на Д-р. Инж. Благоја Сошировски и Јово Лучиќ во Скопје

Треба да се верува дека администрацијата ќе поднесе пропис до Националниот парламент со кој ќе се овозможи на централната банка директно да купува владини обврзници. Притоа, ќе треба да се води сметка да не се претера со она што во предвоенниот период доведе до хиперинфлација, по атентатот врз Такахаши во обидот за воен пуч во февруари 1936 година. Затоа, препорачливо е да се постави

лимит од 2 или 3 процентна стапка на инфлација.

Да се изготви стратегија на раст за да не дојде до дефлација

Пред некое време, Кан Наото, кој истовремено е заменик на премиерот и министер за економска и фискална политика, изјавил дека стопанството на Јапонија е во дефлација и дека ќе побара од Банката на Јапонија да соработува во справувањето со ситуацијата. Оваа изјава е прилично чудна. Кога владата ќе излезе со соопштение од овој вид, природно е да се очекува дека истовремено ќе се донесе пакет контрамерки. Но, Кан само ја информира јавноста дека економијата е во лоша состојба.

Никој не порекнува дека дефлацијата расте и сите се сложуваат дека ситуацијата е лоша. Има место за расправа дали ситуацијата е толку критична. Ако постои голем ризик за дефлациска спирала, што значи лош циклус на намалување на цените и влошување на условите за работа, тогаш сигурно дека постои вистинска причина за загриженост. Но, најголем дел од населението мисли дека тоа не е толку лошо. Просечниот економист, веројатно, би рекол дека се додека за година или две се одржува блага дефлација, стопанството на Јапонија се наоѓа во процес на заздравување и не постои сериозен ризик да ја загуби поддршката и забрвтаноста.

Треба да се допушти дека јенот, кој многу расте, може да придонесе цените да продолжат да паѓаат и постои загриженост за можна двојна рецесија во Соединетите Американски Држави. Благодарение на растот на ново појавените економии нема промени во структурниот фактор за пораст на светската побарувачка за ресурси дури иако

цените на сировините со појавата на глобалната криза привремено се намалија. Дури, постои ризик дека идното зголемување на цените на енергијата и на прехранбените продукти може да доведе дефлацијата во Јапонија да премине во инфлација. Во таа смисла, сју што може да се направи во оваа пресвртница е ситуацијата да се следи со внимание.

Главната причина за скорешната дефлација е глобалниот недостаток на побарувачка, проследувајќи го крајот на ерата на прекумерната потрошувачка во Соединетите Американски Држави, што беше сопрена со настапот на финансиската криза. Во последно време, Јапонија искуси период на прекумерна дефлација. Јапонија беше единствената земја во светот што западна во таква ситуација што водеше да се донесе политика на каматна стапка од нула. Банката на Јапонија беше под голема критика а некои странски банкарски сугерираа дека за таквата ситуација вината лежи во неспособноста на Банката. Меѓутоа, овој пат, развиените земји генерално се соочуваат со зголемување на дефлациските притисоци, а централните банки ги намалуваат нивните клучни каматни стапки кон нулата. Во таквите околности, не се склони да ја критикуваат Банката на Јапонија. Земјите презеле разни мерки, но се уште нема резултати што ветуваат. Сите земји, може да се рече, имаат разбирање една за друга.

Искрено, во ситуација кога производителите направиле големи резони во цените на компјутерите, апаратите за домаќинствата и другите слични производи, може да се каже дека Банката на Јапонија постигнала многу, забавувајќи ја дефлацијата на 2 процента со мерки за олабавување на монетарните узди. Таа постигнала многу, имајќи ги предвид ограничувањата на традиционалните монетарни средства за контро-

ла на каматните стапки.

Ако Банката преми-неше преку тоа и го користеше квантитативно-то олеснување, без сомнение, можеше да се очекува некакво позитивно влијание, но потегот можеше, исто така, да има разни ненамерни несакани ефекти. Потребно е натамошно испитување на политиката. Некои економисти сметаат дека во периодот кога Јапонија го примени квантитативното олеснување, тоа можеше да биде една од причините за светската прекумерна ликвидност, придонесувајќи на тој начин за финансиската криза. Јасно е, кога централната банка се впушти во нетрадиционален монетарен курс, таа ќе траба да изготви студија за трошоците и ползата, бидејќи несаканите ефекти може да бидат многу сериозни.

Ако ризикот од дефлациската спирала беше крајно висок, тогаш квантитативното олеснување би одговарало. Сега, реалноста е дека додека може да се очекува благата дефлација да продолжи, не постои веројатност таа да излезе од спиралата. Тоа значи дека најдобро ќе биде да се напушти сегашната политика на лесно добивање пари наместо да се даде време да покаже резултати. Општо, потребни се шест месеци до една година да се види влијанието на промената на монетарната политика. Ако постои надеж дека пациентот ќе заздравува, - ако не, тогаш веднаш, најмалку за неколку недели или месеци - ќе биде подобро да се продолжи со тековниот курс на трет-

ман давајќи му шанса да се продолжи со истиот пред да се премине на лекови со големи несакани ефекти. Само, преминувањето на лекови не треба да се направи кога е доцна, туку кога ќе стане јасно дека постојат зголемени ризици.

Тековниот дефлациски тренд се очекува да продолжи уште две или повеќе години затоа што стопанството бавно заздравува. Без економски раст дефлацијата не може да се сопре. Затоа, клучот што побрзо да се сопре падот на цените, е воведување на детерминирана стратегија на раст.

Некои сметаат дека Банката на Јапонија треба да воведо политика за таргетирање на инфлацијата. Ова е малку повеќе отколку расправа бидејќи брзината на бизнисите е детерминирана од расположението на јавноста. Нема

ништо инхеретно лошо да се има централна банка за да се постигне ценовна стабилност, што е цел на монетарната политика, тежнеејќи кон инфлациски таргет, со експлицитна инфлациска стапка. Банката на Јапонија веќе навести дека сака стапка на пораст на цените од 0 до 2 процента, но ќе мора цврсто да се обврзе за поспецифична цел (таргет).

Меѓутоа, изгледа дека информирајќи ги луѓето за стратегијата за раст која ќе ги охрабри да трошат повеќе, би имало многу поголеми ефекти отколку да се потпираат врз празни релаксирачки зборувања во врска со монетарната политика. Ако рамката на стратегијата за раст не е како што треба, тогаш мерките за сопирање на инфлацијата нема да помогнат.

Бизнис температурата во Јапонија дефинитивно се олади. Иако по правило платите ригидно се намалуваат, се преземаат активности за укинување на плаќањата со чекови. Во ситуација кога стопанството на Јапонија веќе е 20 години е во стагнација, се поставува прашањето дали тоа нема да почне неконтролирано да се движи надолу. За да се спречи тоа, веројатно, не треба натамошно олабавување на парите. Монетарната релаксација може само да го олесни проблемот, но тоа претставува само симптоматичен третман. Бизнисот е притиснат до сид како резултат на повторуваните мерки за намалување на разликите.

Во контекстот на намалувањето на бројот на вработените, единствениот пат за да се постигне економски раст е да се зголеми продуктивноста на трудот надоместувајќи го на тој начин намалувањето на бројот на вработените. За решавање на разните проблеми со кои се соочува нацијата, стапката на реалниот раст мора да се задржи на

околу 2 процента годишно. Продуктивноста на трудот во многу услуги и примарни индустрии е крајно ниска, често, дури двојно пониска од таа во Соединетите Американски Држави, а во некои случаи дури само една десетина. Зголемувањето на продуктивноста не само што нема да биде лесно, туку дури ќе биде и невозможно.

Донесувањето на стратегискиот план е битно за да се раскинат врските на сегашниот застој и стекнатите интереси, придонесувајќи на тој начин за поголема продуктивност на трудот. Кога реформата ќе се проследи во серија врзани чекори, оние што ќе страдаат како резултат на мерките на една реформа ќе се убедат да го преземат товарот поради бенефитите што ги очекуваат од последователните мерки. Но, луѓето стрливо ќе ги чекаат конечните резултати само ако имаат голема доверба во Владата. Оваа доверба постепено се губеше за време на бројните администрации на Либерално демократската партија. Сега, кога владата се промени, новата администрација треба да излезе со стратешки план, додека јавноста сју уште има доверба.

За жал, Демократската партија на Јапонија не дава ниту знак. За тоа нема ништо ново. Со години јапонските лидери ги избегнуваат тешките задачи за средување на различните интереси и оставаат макроекономската политика да ги решава настанатите проблеми. Резултат на тоа е дека монетарната релаксација и фискалните дефицити станале нормална работа. Веројатно тоа ја доведе јапонската економија во сегашната состојба.

Преземено од *JapanEcho/4 April 2010*

Подготвил,
Круме Евтимовски

ПРОФИЛ НА НАЦИЈАТА

ВЛАДА И ДИПЛОМАТИЈА

Акихиџо (Акихиџо), Имџерајџорџ

Акихито Тенно (1933 -), актуелен император и воедно 125-ти суверен (тенно), според традиционалниот начин на сметање (кој вклучува и неколку императори легенди), е најстар син на императорот **Showa** (Шова; 1901-1989) и императорката **Nagako** (Нагако; 1903 - 2000), починатата вдовица. Од 1946 до 1950 г. тој приватно и самостојно бил школуван и образуван по предметите англиски јазик и западна култура. Негова наставничка била **Elizabeth Gray Vining** (Елизабет Греј Вајнинг), Американка позната и како автор на детски книги. Во 1952 г. тој се запишал на Одделот за политикологија на Универзитетот **Gakushuin** (Гакушуин), а во ноември истата година била одржана церемонија по повод неговото полнолетство и промовирањето како крунски принц. Тој кога бил студент, пролетта 1953 г. заминал од Јапонија во државничка посета на Обединетото Кралство, како пратеник на својот татко на крунисувањето на кралицата Елизабета Втора. Во текот на турнејата, тој посетил 13 земји од Европа и Северна Америка. Во Јапонија се вратил во октомври, а своето школување на Универзитетот Гакушуин го комплетираше во март 1956 г.

Во април 1959 г. крунскиот принц Акихито се оженил со **Shoda Michiko** (Шода Мичико), најстарата ќерка на **Shoda Hidesaburo** (Шода Хидесабуро), тогашен претседател на мелницата **Nisshin Flour** (Нишин Флаур) Co. Ltd. Со тоа била прекината долго одржуваната традиција сопругата на Крунскиот принц да биде одбирана помеѓу членовите на високите кругови од општеството блиски на империјалното семејство или помеѓу припадниците на поранешното благородништво. Во својот заеднички живот тие постигнале релативно ослободување од рестриktivните поранешни примери на строго придржување до дворската традиција.

Уште во својство на крунски принц, Акихито го претставувал императорот Шова при голем број прекуморски државнички патувања, посетувајќи вкупно 37 земји во тек на 22 одделни турнеи. Тој, исто така, бил и почесен претседател на Универзијадата, одржана во 1967 г. во Токио, како и на Светската изложба Експо, одржана 1970 г. во Осака. За време на турнејата на императорот Шова по Европа,

во септември 1971 г., како и при неговата турнеја по САД во 1975 г., крунскиот принц Акихито дома ги водел државничките работи во негово отсуство. Во 1975 г. тој станал првиот член на империјалното семејство кое замина во официјална посета на Окинава, откако островот беше вратен на Јапонија во 1972 г.

На 7 јануари 1989 г. тој стана императорот Акихито, наследувајќи го на тронот својот татко, по неговата смрт. Следниот ден тој го прифати формалното владеење со периодот наречен **Heisei** (Хеисеи) Ѓ „Воспоставување мир“.

Како и неговиот татко, императорот Акихито е познат по своето образование во областа на морската биологија и ихтиологија, како и по својата истражувачка работа кај рибите од семејството Гобиidae. Тој, исто така, се занимава со спортови, љубител е на музиката и свира на чело во претходно неподготвувани настапи, заедно со други членови на кралското семејство. Акихито и императорката Мичико имаат три деца: крунскиот принц **Naruhito** (Нарухито), принцот **Akishino** (Акишино) и принцезата **Sayako** (Сајако).

Michiko (Мичико), имџерајџоркаџа

Michiko Shoda (1934 -), сопруга на императорот Акихито е најстара ќерка на Шода Хидесабуро, основачот на мелницата **Nisshin Flour Co. Ltd.** и на неговата сопруга **Fumiko** (Фумико). Таа дипломираше на Универзитетот на светото срце во Токио. Во април 1959 г. се омажила за тогашниот крунски принц Акихито. Како прва империјална невеста, одбрана надвор од круговите на империјалното семејство и од претходното благородништво, нејзината венчавка за крунскиот принц Акихито беше широко прифатена од јапонскиот народ како симбол на демократизацијата на империјалниот двор. На 7 јануари 1989 г. таа стана императорка, кога императорот Акихито, нејзиниот сопруг, го наследи империјалниот трон. Императорката Мичико го задржува својот интерес кон литературата, уметноста и музиката, а истовремено е и почесен претседател на Здружението на Црвениот Крст на Јапонија.

Нарухиџо (Нарухиџо), крунскиот принц

Naruhito Kotoishi (1960 -), кому империјалниот титулар му е **Hiro no Miya** (Хиро но Мија), е најстар син на императорот Акихито и императорката Мичико.

Крунскиот принц дипломира на Универзитетот Гакушуин, во 1982 г., а таму, во 1988 г., ги завршил и задолжителните курсеви за својот докторат од областа на историјата. Од 1983 до 1985 г. студирал на колеџот Мертон, на Универзитетот во Оксфорд, каде што изведувал и истражувачка работа на полето на поморските трговски патишта и пристанишни градови во средновековна Европа. На 7 јануари 1989 г., кога неговиот татко, како Императорот Акихито, го наследи империјалниот трон, тој стана крунскиот принц. Во јуни 1993 г., крунскиот принц Нарухито се ожени со **Owada Masako** (Овада Масако, родена 1963 г.).

Империлална Палаи - Кокуо (Кокјо)

Официјална резиденција на Императорот лоцирана е во префектурата Чијода, во Токио, и зазема површина од 1.15 км². Јапонските императори и нивните семејства таму живеат по повторното воспоставување на Меиџи, од 1868 г., кога замокот Едо бил назначен за официјална резиденција на Императорот (претходно, пред Меиџи-ерата, императорите живејат во Кјото). Нова палата била градена до 1888 г., но таа била разрушена во воздушните бомбардирања во 1945 г. Изградбата на сегашниот комплекс на палатата, **Kyuden** (Кјуден), била завршена во 1968 г. Комплексот вклучува неколку индивидуални згради: **Omote Gozasho** (Омоте Гозашо) - канцеларијата на Императорот за државнички работи, **Seiden** (Сејден) - за официјални церемонии, **Homeiden** (Хомејден) - за приредување банкети во чест на гости на земјата и **Chowaden** (Човаден) за вечерни приеми. Овие згради се поврзани меѓусебно со коридори, со што се заградува голем централен двор. Во правец на северозапад се наоѓа **Fukiage Gosho** (Фукиаге Гошо), претходно приватната резиденција на Императорот Шова, а сега резиденција на неговата вдовица (заб. на ред.: *состојбата е од 1994 г., кога е печатено изданието на книгата; вдовицата Нагако е починала во јуни 2000 г., на возраст од 97 г.*). Изградбата на нова резиденцијална палата за императорот Акихито беше завршена во мај 1993 г. Дел од просториите на палатата се отворени за јавноста.

Национална химна - *kokka* (кока)

Јапонска национална химна е „**Kimigayo**“ (Кимигајо) - „Владеењето на Неговото Височество“, и напишана е од Basil H. Chamberlain (Базил Х. Чембрлен; 1850-1935), автор на „Јапонските работи“ (1890). Преводот на химната гласи:

Kimi ga yo wa (Кими га јо ва)
Chiyo ni yachiyo ni Sazare (Чијо ни јачијо ни Сазаре)
ishi no Iwao to nari te (иши но Ивао то нари те)
Koke no musu made (Коке но мусу маде)

Нека илјадници години среќно владеење бидат твои!

Владеј Господару мој! Додека тоа што сега се камчиња,

обединети со време ќе израснат во моќни карпи

чишто страни за почитување ќе ги пораби мов.

Зборовите на песната се од антологијата **Kokinshu** (Кокиншу) од 10 век. Авторот е непознат, а мелодијата е компонирана од **Hayashi Hiromori** (Хајаши Хиромори; 1831-96) во 1880 г. Во 1893 г. Министерството за образование ја прогласи за свечена песна, која треба да се изведува во основните училишта на национални празници. Наскоро почна да се пее и на државни церемонии и на спортски настани. Иако години наназад Кимигајо популарно е идентификувана како национална химна, таа никогаш официјално не е прогласена ниту прифатена за таква.

Национално знаме - *kokki* (коки)

Националното знаме на Јапонија има карминско црвен диск, што го симболизира Сонцето и поставен е во центарот на бело поле. Знамето популарно е познато како **Hinomaru** (Хиномару), што буквално преведено значи „сончев диск“. Шогунатот Токугава (1603 - 1867) го прифати знамето за своите бродови во раните години на 15-иот век. Кон средината на 19 век шогунатот дефинира со декрет дека на сите јапонски бродови треба да се вее знаме со Сонце на бело поле. Во 1870 г. Владата на Меиџи официјално го намени знамето за употреба во јапонските трговски и други поморски пловила. Знамето никогаш не е официјално прогласено за национално знаме, но сепак тоа стана национално обележје само по сила на постојаната вообичаена употреба. (од следниот број: Поголемите компоненти на Владата; во следниот број - прв дел: Парламент)

Користена литература: „Japan: profile of a nation“ од група автори, прво издание, 1994; Kodansha International Ltd., Tokyo, Japan; превод и адаптација на авторот.

Проф. д-р Оливер Каранфилски

ШТО САКАМ ДА ЗНАМ ЗА ЈАПОНИЈА(V)

Сакам да знам нешто за јапонското земјоделство и шумарство

Веќе споменав дека Јапонија е планинска земја. Затоа, само околу 14 % од површината на јапонските острови е погодна за обработување и за производство на земјоделски култури. Не треба да не зачудува фактот дека големината на една просечна нива не е поголема од 3,2 ара, односно 3,200 квадратни метри, или големината на една просечна фарма не е поголема од 1,4 хектари (14.000 кв. метри). Меѓутоа, во однос на приносот по еден ар. јапонските земјоделци се наоѓаат на прво место во светот. Тоа значи дека во обработката на земјата се вложува многу труд, а се користи и најмалото парче земја. Се обработуваат падините на ридовите и пониските планини по системот на тераси. Порано обработката на овие мали ниви на терасите била врзана со рачна обработка, но денес, постојат посебни машини прилагодени за обработка и на овие навострена многу мали ниви.

Оризот е најзначајната житарка. Се одгледува во богатите со влага области и претставува речиси една третина од земјоделското производство на житарици. Владата на Јапонија има изработено програма за субвенции по која програма се одредуваат и големопродајните и малопродајните цени на оризот, со цел приходите на земјоделците да бидат стабилни и сигурни.

Јапонските земјоделци, со секој ден, се повеќе користат машини за обработка на земјиштето. Користат трактори различни по моќност и намена трактори, мотокултиватори, комбајни за жнеење на оризот и многу други машини, со што значително се зголемува продуктивноста. Со употребата пак на интензивно сеење, употребата на вештачко ѓубре, софистицираните

алатки и високо усовершените постапки, земјоделците успеваат да произведат две третини од потребите за овошје и зеленчук, а притоа да остават и дел од земјиштето за одгледување добиток.

Модерната технологија овозможи нов тип земјоделство. Извесен дел од производите се одгледуваат хидропонично, без земја, во вода. Со помош на генетски инженеринг производите се поголеми, потрајни и поздрави. Постојат "фабрики" за производство на зелени салати, со дневно производство од неколку десетини тони салати, а во нив се вработени само три-четири луѓе.

За разлика од порано, денес, благодарение на модерната технологија, во земјоделието има се помалку вработени. Интересен е податокот во кој се вели, дека земјоделското производство се наоѓа во рацете на повозрасните мажи и жени, кои наполниле веќе 60 години. Младите ги напуштиле или ги напуштаат селата и се вработуваат во индустријата или на други работни места во градовите. Постои уште еден феномен. Имено покрај тоа што скоро сите земјоделци во Јапонија имаат своја земја, само 14 % од нив сето свое работно време го посветуваат на обработка на земјата. Другите, покрај обработката на земјата, користат и други вработувања и занимања. Некои од земјоделците, ја користат можноста, сами на мало, да ги продаваат своите производи. Често користејќи членови од потесното семејство, кои на телефонски повик од купувачи, земјоделските производи им ги доставуваат дома. Оваа пракса се повеќе зема замав во Јапонија, бидејќи и многу вработени во други професии, едноставно, немаат време да одат по пазари и по маркиети за да купуваат земјоделски производи што им се секојдневно потребни во исхраната. Се разбира, оваа можност можат да ја кори-

Две сѐбела пред изгрејсонце

стат граѓаните во помалите населени места, коишто се наоѓаат во регионите се развиено земјоделеие.

И покрај тоа што во јапонското земјоделеие се вложува голем труд и софистицирана техника и алатки, и покрај неверојатната работоспособност, марливост и предприемчивост на јапонскиот земјоделец, сепак Јапонија не произведува достатно храна за своите, денес веќе 128 милиони жители дака што во голема мера зависи од увозот. Јапонија, од зермјопделските производи највеќе увезува жито, пченка, јачмен, грав, млечни производи, овошје, зеленчук, риба, школки и месо (говетско, свинско и пилешко). Во последните години зголемена е потрошувачката на месо, шеќер, масло за јадење, овошје и зеленчук, а значително е смалена потрошувачката на ориз.

Околу 70% од површината на Јапонија е покриена со шуми, за-

тоа шумарството е многу важен дел од јапонската економија. Со векови шумарството било важна деловна гранка во Јапонија. Уште во најрани времиња, не само домовите на жителите по населените места биле градени исклучиво со дрвена граѓа. туки многу значајни шинтоистички и будистички храмови, палати и тврдини, биле градени со употреба на дрвен материјал. Бидејќи Јапонија е островска земја, таа мора внимателно да ги користи своите природни богатства. Многу интересен

и поучен се покажува податокот дека 41 % од шумите во Јапонија се резултат на пошумувањето. Програмите за пошумување се реализираат секоја година при што најповеќе се садат кедарот, кипарисот, борот, дивниот костен, брезата и камфорното дрво. Во програмата за заштита на своите шуми Јапонија, покрај другото, користи и зголемен увоз на дрвен материјал кој честопати го надминува процентот од 76% од потребите на градежништвото, за индустријата која произведува хартија, за производство на мебел и за други потреби. На тој начин покажува каков е односот на јапонците спрема своето шумско богатство, кое го обликува впечатокот за Јапонија како земја која негува посебен култ кон дрвото.

(продолжува)

Д-р Коста Балабанов

ЖИВОТНА СРЕДИНА

ЈАПОНСКИ ЦУЦЕСТИ РАСТЕНИЈА-БОНСАИ

**Бонсаи - духовна
филозофија на
животот**

„Природата е најдоброто средство за смирување.“

Чехов

Непосредната работа со растенијата, особено со цуцестите дрвја, ја смирува динамиката на секојдневното живеење, а нашата растресеност ја претвора во душевен мир.

Следејќи го развојот на растенијата или нивното обликување во цуцести форми во текот на годината, а особено во текот на повеќе години, кај човекот се создава исклучително длабоко доживување како и творечко делување, многу позначајно од многубројните моментални или повремени впечатоци што нè окупираат.

Потеклото на цуцестите растенија е од источноазиските земји, а како поим првпат се споменува во Кина, во времето на династијата Тсин (265-420 год. н.е), под име „пунсаи“, за што постои пишан знак кој го преземаат и Јапонците, а и ден денеска е актуелен во обете земји.

Самиот збор „бонсаи“ е сложен збор и е составен од зборот „бон“ што значи послужавник, плитка чинија и зборот „саи“ што значи одгледување на растенија, всушност во слободен превод значи „растение во плиток сад“.

Најплеменитата цел на бонсаито е во минијатура (висина до 30 см.) да

Илустрациите на бонсаи во овој број на „Акебоно“ се превземени од збирката во соопштеност на Д-р. Инж. Благоја Социровски и Јово Лучиќ во Скопје

се прикаже и да се одржи убавината на старите и големи (25 - 35 м) стебла кои со стотици илјади години, витални и здрави, пркосат на временските бури.

Бонсаи не е занает или хоби, не е занесеност во природата, туку долготрајно и трпеливо учење од природата, да се осети желбата на растењето да се обликува, при што е потребна и наша делумна помош.

Доколку се занимаваме со култивирање на цуцести растенија, при што мораме да проникнеме во духовното и материјалното подрачје на овој процес, ќе се изненадime колку нашето сознание во ова подрачје ќе биде обогатено. Имено:

- Доживувањето и запознавањето со бонсаито ни ги отвора вратите кон законитостите на животот кои се многу битни и за човекот.;
- Бонсаито ни овозможува запознавање со културно-исто-

риското потекло. На овој начин на делување на растенијата, всушност нè едуцира во правец на источноазиското сликање на природата, обликување на градините, па сè до многубројни мудрости на источната филозофија;

- За да се произведат убави облици и добро да се обликуваат цуцестите дрвја, битно е да се научат и да се применат основните принципи и постапки на обликување;
- Основни услови за успешно делување на цуцестите дрвја е добро познавање на физиологијата на растенијата, како и на градинарската техника и умешност.
- Доколку човекот работи со овој тип на растенија, стекнува искуство за трајно и спокојно перцепирање на дрвјата, од што произлегува посебно задоволство и стекнување на сè поголемо знаење за одгледување цуцести дрвја.

Основниот животен постулат на источно-азиската животна мудрост е „патот е поважен од целта“. Под патот се мисли на секојдневното набљудување, размислување и тивка работа со растенијата, одмор, радост и зголемување на знаењето и искуството што го донесуваат малите дрвја. Целта на овој случај е мајсторско дело, односно убави бонсаи. Со други зборови, смисла и награда на одгледувачите на бонсаи не се прастари, скапи и вчудовидувачки бонсаи, туку секојдневна радост при творечката работа во одгледувањето на овие растенија.

ИСТОРИЈАТ НА БОНСАИТО

Да се најдат трагите за првичното одгледување на цуцестите растенија во долгата историја на источноазиската култура навидум делува многу едноставно. Меѓутоа, во стварноста тоа е исклучително тешко, всушност и невозможно, иако постојат добро

зачувани историски податоци за севкупното источноазиско творештво од сите области - литература, сликарство, архитектура и сл.

Интересно е дека, мајсторијата на формирање на цуцестите растенија потекнува од Кина, под името „пунсаи“, чиј развој се прати 1700 год., сè до времето на династијата Тсинг (265 - 420 г. н.е.). Битно е дека „пунсаи“ пребродил многубројни војни, катастрофи, промена на династиите и општествени поредоци, при што како облик на изучување не е уништен, туку само се надградува и се усовршува.

Вовремето на интензивно будење на будизмот од копното кон јапонските острови, посебно во периодот на „јапонското златно време“ (период на владеење на царот Даита 898 - 930 г.), пунсаито беше познато и распространето во цела Јапонија. Оваа уметност во Јапонија исклучително брзо напредува и расцветува, а под новото име „бонсаи“, сè повеќе се усовршува. Денешната уметност и творештво во Јапонија имаат многу малку од религиозното влијание, меѓутоа, кај бонсаито влијанието на зен-будизмот сè уште постои. Благодарение на Јапонците, „бонсаи“ се проширува и на останатите континенти во светот (Европа, Америка, Австралија).

ВЕШТИНА НА БОНСАИ-МАЈСТОРИ

Основна инспирација на бонсаи-мајсторите се дрвенести растенија, карактеристични за поднебјето на нивната татковина. Тие сметаат дека човекот заедно со животните и растенијата претставува дел од заедничкото живеење на земјата, а не меѓусебно спротивставување. Посебната љубов кон природата, длабоко вкоренета кај целиот народ, мистичното соединување на човекот со растенијата, доведува кај овие народи до непрекинато взаемно

делување изразено на симболичен начин.

Така е на пример, борот е симбол на долг живот, а цветот на праската донесува среќа и пролет, затоа што се омилен подароци на Нова година.

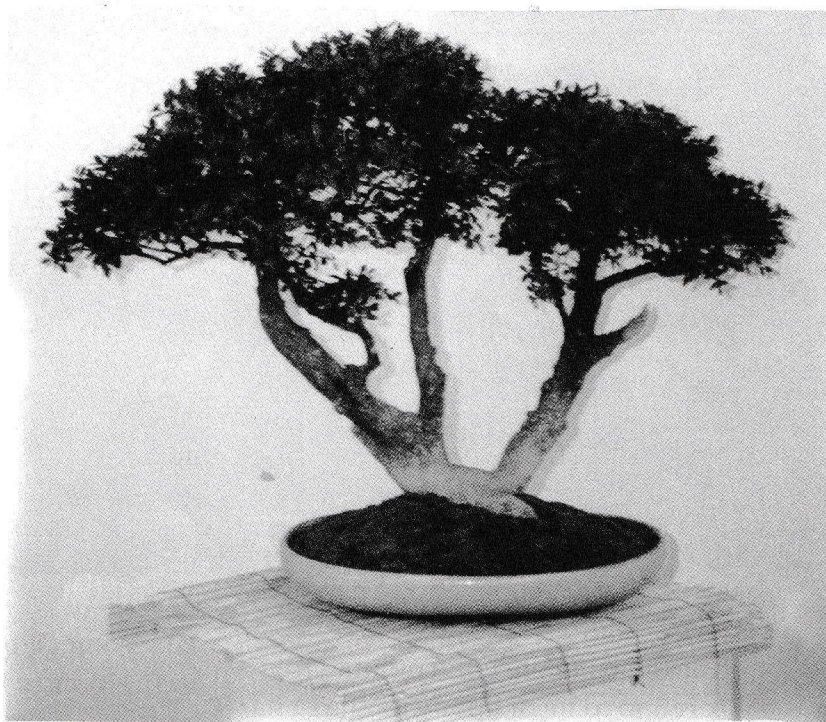
Лепезастиот јавор поради есенските лисја е означен како „крал на лисјата“, а јапонската цреша е симбол на верниот воин кој е подготвен да го жртвува животот за својата земја.

Не може а да не се потенцира исклучително големото значење на традицијата, која ја поттикнува и ја воспоставува оваа уметност.

Бонсаи-мајсторите прецизно и педантно со генерации запишуваат свои искуства, градинарски правила, упатства, техники на работа, различни зафати, рецепти за земја и ѓубриво, начин, место и период на кроење, врзување со жица, истегнување и сл., што како податоци и записи долго се чувани како голема тајна. Големите мајстори на градинарската култура, сметани се како уметници кај кои се соединети градинарската спретност, познавањето на природата и уметничкиот вкус, што значи дека само со стручно знаење никогаш не е створено уметничко дело.

Бонсаи-мајсторите севкупното знаење стекнато со генерации го пренесуваат на своите синови и ученици, во што се и состои убавината на цудестите дрвја сместени во адекватни специјално стилски обработени садови, поставени на столбови (како полици) изработени од скапоцено дрво, украсени со седеф и свила.

Со оглед на тоа, може да се каже

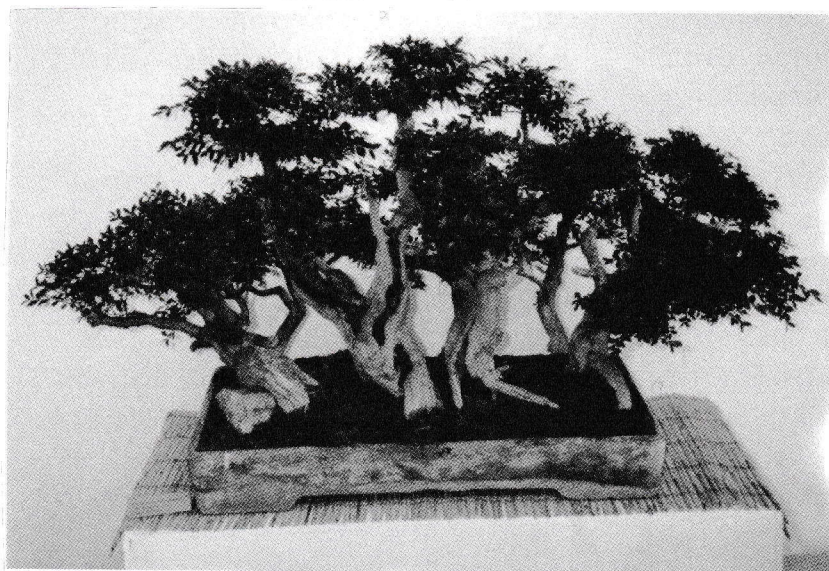

дека, особено во последните 2000 години, јапонските бонсаи се поубави и поскладно обликувани, па многубројни мајсторски примероци може да зборуваат за чиста елегантија.

ЈАПОНСКИ ПРАВИЛА ЗА ОБЛИКУВАЊЕ НА ДРВЈАТА

Основно правило при обликување на цудестите дрвја е строго спроведување на јапонскиот закон за обликување на дрвјата при што разликуваме повеќе типови и облици и тоа:

- Строго вертикален (исправен) облик - Chkkan (стебло) - Исправено, вертикално со рамномерно распоредени гранки (сл. 2).
- Искосен основен облик - Shakan (стебло косо со врвот кон спротивната страна од коренот). (сл. 3).
- Со ветар исшибан облик - Fukinagashi (стеблото и гранките накривени кон спротивната страна), (сл. 4).
- Слободно исправен облик - Moyogi (стебло искосено само два пати свиткано, гранки правилни) (сл. 5).
- Лепезаст (метлест) облик - Moki-

dachi (стебло исправено, гранките растат од едно место) (сл. 6).

- Каскада или висечки облик - Kengai (стеблото виси преку ивицата на садот, гранките се хоризонтални, неправилно распоредени) (сл. 7).

- Полукаскада - Han Kengai - (стеблото не виси, туку е хоризонтално во однос на саксијата (сл. 8).

- Стеновит (карпест) облик - Ishiisuki - (стеблото е над камењата, а коренот преку камен влегува во земја) (сл. 9).

- Стебло на близнаци - Soka (две стебла со различна дебелина, растат од еден корен) (сл. 10).

- Тројно стебло - San ka (три стебла со различна дебелина растат од еден корен) (сл. 11).

- Повеќекратно стебло - Kabudachi (сите стебла излегуваат од кореновиот врат) (сл. 12).

- Облик на сплав - Ikadabuki (од стеблото кое хоризонтално лежи на земја излегуваат вертикални гранки) (сл. 13).

- Облик на литерат - Bumjin (стеблото косо расте високо нагоре, а гранки има во горната третина) (сл. 14).

- Облик на шума - Yose (повеќе млади стебла со различна дебелина и старост посадени заедно) (сл. 15).

Во Јапонија бонсаи се делат и по

големина, при што разликуваме минјатурни бонсаи до 5 см., мали бонсаи до 15 см., средни бонсаи до 30 см. и големи до 60 см.

Поради својата убавина, разновидниот облик и димензии, како и големиот труд при нивното обликување, сосема е разбирлива големата љубов на населението кон нив, независно од нивната животна старост.

Јапонскиот народ како ниеден друг, ја обожава природата во сите нејзини облици. Убавината и едноставноста се негуваат во сите подрачја на живеењето, а тоа е всушност особина најважна при усовршување на уметноста на бонсаито. Притоа, се истакнува дека, мајсторите и љубителите на бонсаито направија многу и како истражувачки на тоа поле, инаку не би можеле да ја развијат техниката по која се познати и најдобри во целиот свет.

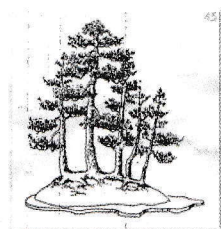
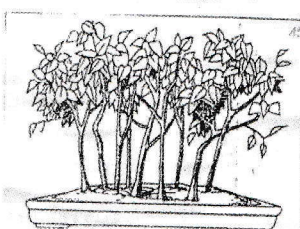
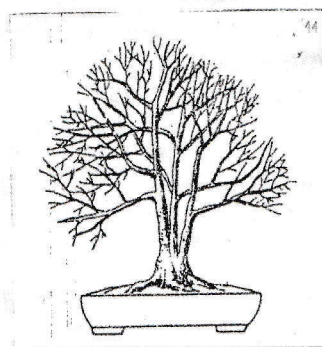
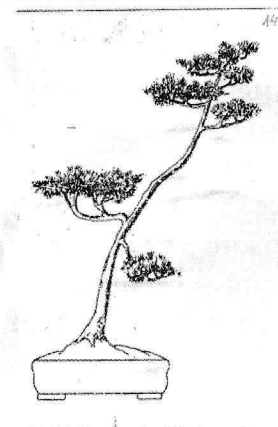
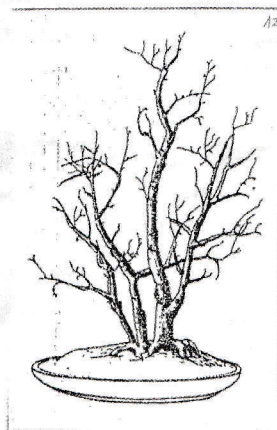
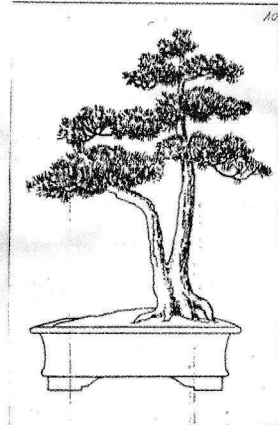
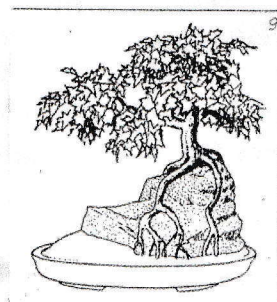
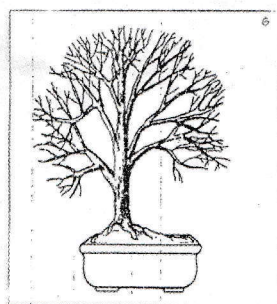
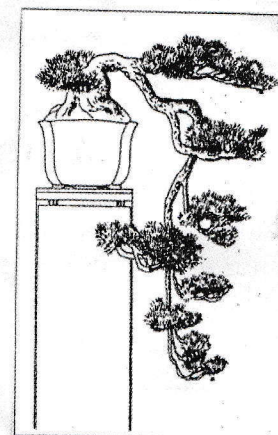
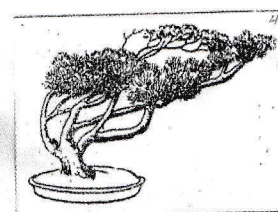
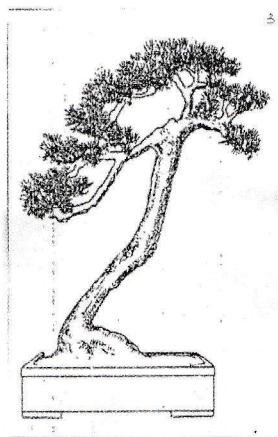
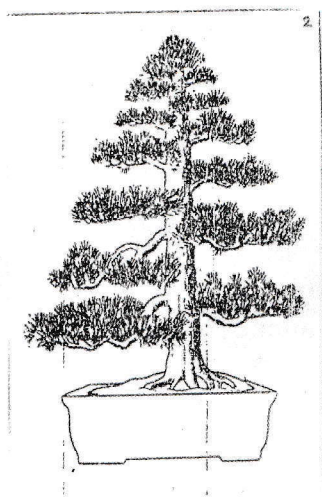
Денешната пренаселеност во Јапонија е една од причините за интензивното ширење на оваа техника на работа со растенијата, со цел да не се изгуби континуитетот со природата, при живеење во тешки и тесни градски услови.

Во Јапонија денес постојат повеќе од милион истомисленици на бонсаито, а од 1934 год., секоја година се одржуваат бонсаи-изложби во Токискиот музеј на уметноста. Јапонските мајстори станаа најдобри учители на љубителите на бонсаито во целиот свет.

Ако некој во срцејто носи зелената гранка на нејзе може да слети и љубовта и љубовта и љубовта.

Јапонска поговорка

Подготвила: Слободанка Стефановска

МОЖНИ ЛИ СЕ ПРОМЕНИ ВО ЈАПОНСКО-АМЕРИКАНСКИТЕ ОДНОСИ

Во последните педесет години на власт во Јапонија беше Либерал демократската партија. Но, тоа се промени на парламентарните избори одржани во август 2009 година, кога мнозинството се определи за опозициската Демократска партија на Јапонија, предводена од Јукио Хатојама и која од можните 480 мандати освои 308. Постојат повеќе причини за ваквиот пресврт, од кои најглавни беа ветувањата на демократите за промени во економијата и во надворешната политика.

На внатрешен план се планираше заздравување на економијата и фокусирање кон семејството и образованието, а во надворешната политика промени во односите со надворешниот свет. Партијата вети повторна оценка на односите со Соединетите Американски Држави, клучни во меѓународната политика на Токио. Во тој контекст беше најавено и барањето за укинување или прелокација на американската воена база на островот Окинава. При тоа беше потенцирано дека безбедносната алијанса меѓу Јапонија и Соединетите Американски Држави е критична за земјата, но и за американските интереси во овој дел од светот. Поради тоа се поставува прашањето: дали е возможно да дојде до некои радикални промени во односите помеѓу Токио и Вашингтон? Во јавноста постојат поделени мислења за ова прашање. Поради тоа овде го објавуваме мислењето на Танака Тоширо, професор на Универзитетот Кејо, објавено во списанието JAPANECKO од април 2010 година.

Наоѓање на јапонскиот пати во својот

На парламентарните избори, одржани во август 2009 година, ја-

понските гласачи првпат преку избори ја остварија својата ефективна шанса за вистинска промена на владата. Исто како, и на изборите во Соединетите Држави, одржани во месец ноември 2008 година, јапонското избирачко тело го даде својот мандат за промени. Демократската партија на Јапонија го освои мнозинството и нејзиниот претседател Јукио Хатојама формира коалициска влада, заедно со Социјал-демократската партија и Новата народна партија.

За новиот лидер природно е да ја преоценува и да ја менува политиката што била водена од конзервативниот табор, концентриран главно во Либерално демократската партија, која владееше повеќе од 50 години. Промената на власта во западните демократски земји обично доведува и до поголеми промени на политиката. Меѓутоа, во новата коалиција се јавија големи разлики во мислењата за тоа како да се водат јапонските односи со Соединетите Држави – камен темелник на нашата надворешна политика и од потребата за консензус, а сето тоа комбинирано со нерешителноста на новиот премиер, предизвикува неудобност во наследените јапонско-американски односи.

Првата статија којашто се однесува на ова прашање е од Китаока Шиничи, професор на Универзитетот во Токио, кој беше заменик на постојниот јапонски претставник во Обединетите Нации. Во своите белешки тој наведува дека премиерот Хатојама направил достоинствено деби на дипломатската сцена со неговиот пат во Соединетите Држави, во септември 2009 година. Тој тогаш присуствуваше на Генералното собрание на Обединетите Нации, на самитот на ООН за климатски про-

мени, кој се одржа во Њујорк и на самитот на земјите од групата дваесет во Питсбург. Исто така, тој имаше и прв состанок со претседателот на Соединетите Американски Држави, Барак Обама. Китаока, истакнува дека Хатојама „успешно даде на знаење дека во иднина треба да се очекува поголемо учество на Јапонија во работите на меѓународната заедница“.

Меѓутоа, Китаока исто така изразува голем интерес за работите кои треба да ги следат овие први резултати и наведува дека администрацијата на Хатојама може да ги доведе во опасност јапонско-американските односи со евентуално непредвидливо однесување. Особено се осетливи следните прашања: дислокацијата на базата на американската морнарица и авијација во Окинава; спогодбата помеѓу Јапонија и Соединетите Американски Држави за статусот на американските сили и војната и тероризмот. Тој посебно укажува и на недоследниот извештај на премиерот за Футенма, кој има потенцијал да ја разниша меѓусебната доверба, којашто е во центарот на билатералниот пакт за сигурност. Кога Хатојама на 13 ноември се сретна со претседателот Обама во Токио, тој изјави дека на американскиот лидер му рекол „Верувај ми!“. Сепак, по неколку дена Китаока напиша: „Хатојама изјави дека неговиот кабинет нема да ја објави одлуката за Футенма и за постојаната спогодба и дека таа одлука може да чека сè додека граѓаните на Наго (со-

гласна страна за дислокација на базата) не ги изразат своите желби во изборите за градоначалници, во јануари 2010 година“. Тоа значеше дека Владата ја напушта идејата за решавање на ова прашање во тековната година, наспроти изјавата на Хатојама дека одлуката би можела да биде донесена до крајот на мај 2010 година. Китаока смета дека немањето искуство е причина за колебајќиот став на Хатојама, предупредувајќи: „Јапонија во светот е позната како земја која ги почитува своите обврски. Таа не смее да направи ништо што би го поткопало ова верување“.

Втората статија доаѓа од Терашима Јитсуро, еден од неофицијалните советници за надворешни работи на Хатојама. Тој докажува дека Јапонско-американската спогодба за сигурност била дизајнирана во услови на студена војна и дека би можела да биде фундаментално ревидирана кога светот ќе влезе во ера по Студената Војна. Терашима ги осудува „тие кои јапонско-американската воена алијанса ја сметаат како дадена и дека таа не може да се менува“. Според мислењето на Терашима, народот во Јапонија би можел да го поврати здравиот

разум и да признае дека е неприродно странски воени сили со децении да бидат станционирани во независна земја. Германија, другата поразена сила во Втората светска војна, во 1993 година отпочна преговори со Соединетите Американски Држави за присуството на американската армија во оваа земја, односно договори со кои се намалува бројот на американските трупи, а ревидираниот договор се однесуваше и на статусот на американските сили. Јапонија, во 1990-тите години, можеше да има слична ревизија на спогодбата за сигурност со Соединетите Американски Држави. Всушност, Терашима критички забележува дека „верувањето во тоа време беше дека Студената војна во Источна Азија не е завршена и дека е на место опстанокот на спогодбата“. Терашима го испитуваше потенцијалот на надворешните закани на Јапонија, денес особено на Русија, Северна Кореја и Кина, и понуди своја оценка дека „заканите против Јапонија и Соединетите Држави бараат заедничко соочување, кое по природа треба да биде изменето и не е неопходно точно да се прецизира што е тоа.“ Затоа, се прашуваме која е целта на алијансата со Соединетите Држави којашто Јапонија треба да ја оствари? Терашима изјавува: „Сега владите на двете земји имаат шанси. Ние треба да ги разгледаме тие проблеми флексибилно и да ги ставиме над постојните интереси и постојните поими“. Овие предлози треба да се дадат на специфичен начин.

Овие два обидо покажаа различно разбирање на сегашната состојба на јапонско-американските односи. Јапонија се соочува со закани, при што се даваат разни заклучоци за тоа што треба да се направи. Иако овие дебати не се ограничени само во академскиот домен, сепак ние сме сведоци дека овие прашања од надворешната политика

се водат надвор од политичката сцена, со различни погледи на позицијата и на опозиционите партии. Резултатот од тоа е збрка во националната дипломатија и во работите од безбедноста.

Кога ќе почнат да се сфаќаат безбедносните закани и солуциите во врска со нив, најголем проблем ќе биде тоа што нема начин тие однапред да се испробаат. Историчарите нè учат дека кога нацијата заканите ги решава лекомислено, таа може да греши, тоа доведува до трагични последици. Студената војна навистина заврши во европскиот театар, меѓутоа, Јапонија останува соочена со територијалните караници со Русија, Северна Кореја, Кина и Тајван и ситуациите налагаат да се држи подалеку од тајванскиот теснец и од „немирната држава“ Северна Кореја. Овде ние треба да го видиме и расплетот на Втората светска војна, во однос на полесната Студена војна. Најважниот безбедносен партнер за Јапонија во ова опкружување беа и ќе продолжат да бидат Соединетите Американски Држави. Иако порастот на економските врски на Јапонија со Кина, Индија и со Асоцијацијата на народите од Југоисточна Азија и другите земји е многу важен, сепак од витална важност остануваат билатералните односи со Америка.

Со зголемувањето на глобализацијата на светот се очекува смалување на бројот на проблемите кои треба да се решат на унилатерално или глобално ниво. Регионалните рамки се потребни, исто како што се потребни глобалните рамки со Обединетие Нации и нивните специјализирани агенции. Премиерот Хатојама изрази надеж дека заедницата во Источна Азија во иднина ќе се изгради на база на *ураи*, духот на братството. Деталите од оваа шема сè уште не се разработени, но поединечните планови или рамки би биле доволни за решавање на сите проблеми со кои

се соочува овој регион. Гледајќи го искуството од Европа, можеме да видиме дека беа потребни речиси 60 години за да се добијат солидни резултати преку дијалог и соработка, почнувајќи и од Европската заедница за јаглен и челик, па сè до Европската Унија денес. Европската Унија не е само модел за регионална интеграција, ами таа е и репер за споредување. Таа е место на најширок опсег на регионални рамки во целиот свет и може да биде место и за разновидности на членства во вакви групации.

Во Европа, многу организации со делумно, но не и со идентично членство, коегзистираат со години и секоја презема одреден дел од заедничките должности кои треба да се решаваат: НАТО за безбедноста и одбраната, ЕУ за економската проблематика (вклучително оснивање на царинска унија; заедничка политика за земјоделие и рибарство; приспособување на регионалните диспаритети; одговорност за зачувување на околината; социјалната политика; монетарната политика и заедничка валута), и Советот на Европа за човековите права и културната размена.

За ЕУ да ја добие денешната форма беше потребно да поминат шест декади од 1950 година. Правецот на овој развој не одеше по права линија: Членките на оваа заедница во овој период ги продлабочуваа своите врски низ процес кој поминуваше многу падови и издигања. Бројот на земјите членки се зголемуваше петпати, од почетните шест земји од Европската комисија за јаглен и челик до сегашните 27 членки на ЕУ. Најважната работа која ние можеме да ја научиме од европското искуство е фактот дека нивната успешна основа е откажувањето на европските нации од воените мерки и војувањето како начин за решавање на

нивните проблеми. Исто така, голем значајна е улогата на нивната конструкција, која ние можеме да ја наречеме „невоена“ заедница, односно нивното „чекор по чекор“ креирање на новиот модел на меѓународните односи, базирани на преданост кон правилата и соработката. За повлекување строга линија на сето ова потребни се силни политички лидери.

Накратко, Јапонија треба да направи исчекор кон зајакнување на рамката за регионална и соседска соработка, како што се: Форумот за соработка на земјите од Азија и Пацификот, Регионалниот форум АСЕАН, АСЕАН +3 (кој ги вклучува Јапонија, Северна Кореја и Кина), АСЕАН + 6 (истите нации плус Индија, Австралија и Нов Зеланд), Конференцијата Азија-Европа, шестте земји (Кина, Јапонија, Северна Кореја, Јужна Кореја, Русија и Соединетите Американски Држави) кои разговараат околу проблемите со Северна Кореја, како и Системот за трилатерална дискусија помеѓу Јапонија, Јужна Кореја и Кина. Нема потреба во сите овие активности да учествуваат и Соединетите Американски Држави. Во исто време, додека Јапонија работи на формирање на овие регионални рамки, потребно е да се продолжи со склучување договори за слободна трговија и економска соработка со различни партнери, особено со поранешното решение на ЕФТ за соработка со САД и ЕУ, како и со договорот со Северна Кореја. Доколку ние сакаме кон ЕФТ да ги приклучиме и Кина и Северна Кореја, Јапонија ќе направи реален прогрес во однос на мирната коегзистенција преку мрежа на економски договори.

Подготвил
Д-р. Сергеј Милошевски

СВЕТСКО ПРВЕНСТВО ВО ФУДБАЛ, ЈУЖНА АФРИКА 2010

УСПЕШЕН НАСТАП НА ЈАПОНИЈА

Репрезентацијата на Јапонија

Јапонија стана една од најсилните азиски фудбалски репрезентации. На последните пет натпреварувања за АФЦ Азискиот куп, Јапонија победуваше три пати. Учесството на Светскиот куп во Јужна Африка 2010 беше нивни четврт настап.

На патот кон Јужна Африка, репрезентацијата на Јапонија пристигна преку квалификациите во азиската зона. Во првта група заедно со Австралија, Катар, Бахреин и Узбекистан, екипата на Јапонија извојува четири победи, три нерешени и само со еден пораз таа успеа да се квалификува за завршните натпревари во Јужна Африка. Овој успех јапонската репрезентација го постигна под водството на искусниот стратег Такеши Окада.

Репрезентацијата на Јапонија настапи во следниот состав:

Голмани: Сеиго Наразаки, Еиџи Кањашима и Јошикацу Кавагучи.

Одбрана: Јуичи Комано, Маркус

Танака, Јуто Нагатомо, Атсуто Учида, Даики Ивамаса, Јасуики Коно, Јуџи Наказава.

Среден ред: Јуки Абе, Јасухито Ендо, Даисуке Мацуи, Шунсуке Накамура, Кенго Накамура, Мако-то Хасебе, Кеисуке Хонда, Јаничи Инамото.

Напад: Схинџи Оказаки, Кеиџи Тамада, Кишо Јано, Такајуки Моримото

Тренер: Такеши Окада

Во квалификациската група Јапонија се најде со Холандија, Данска и Камерун, којашто беше релативно тешка група. Со две победи и еден пораз тие со шест бода изборија пласман за нокаут фазата. Победите беа извојувани против Камерун (1:0) и Данска (3:1). Голот против Камерун го постигна Кеисуке Хонда, а против Данска Кеисуке Хонда, Јасушито Ендо, Шинџи Оказаки. Кеисуке Хонда беше прогласен за играч на натпреварот на двата натпревара.

Јапонија единствениот пораз го доживеа од финалистот на ова светско првенство, репрезентацијата на Холандија со (0:1). Единствениот гол на овој натпревар го постигна еден од тројцата најдобри фудбалери на ова првенство Весли Снајдер.

Најдобрата игра Јапонците ја прикажаа против репрезентацијата на Данска. Иако им беше доволен и нерешен резултат за пласман во вториот круг на натпреварување, тие со извонредна игра и резултат 3:1 ја совладаа Данска.

Група Е, квалификации

14 јуни	 JPN	1:0 (1:0)	CMR
19 јуни	 NED	1:0 (0:0)	JPN
24 јуни	 DEN	1:3 (0:2)	JPN

Табела по квалификациите

Тим	MP	W	D	L	GF	GA	Бодови
 Холандија	3	3	0	0	5	1	9
 Јапонија	3	2	0	1	4	2	6
 Данска	3	1	0	2	3	6	3
 Камерун	3	0	0	3	2	5	0

Пласман меѓу шеснаесет репрезентации.

Во осминафиналето, во нокаут-фазата, Јапонија за првпат на странска почва (првата средба ја имаа во Јапонија) се сретна со репрезентацијата на Парагвај, со која по голема борба во регуларните деведесет минути средбата заврши со резултат 0:0. Истиот резултат остана и по двете продолжувања од по 15 минути. Победникот го одлучија пеналите во кои поуспешна беше репрезентацијата на Парагвај (5:3). На овој начин репрезентацијата на Јапонија го заврши успешниот настап на ова светско првенство.

Најдобар стрелец за Јапонија на ова првенство беше Кеисуке Хонда со 2 постигнати гола. Кеисуке Хонда својата кариера ја започнал во 1995 година во Нагоја Грампус, а моментално е член на ЦСК Москва.

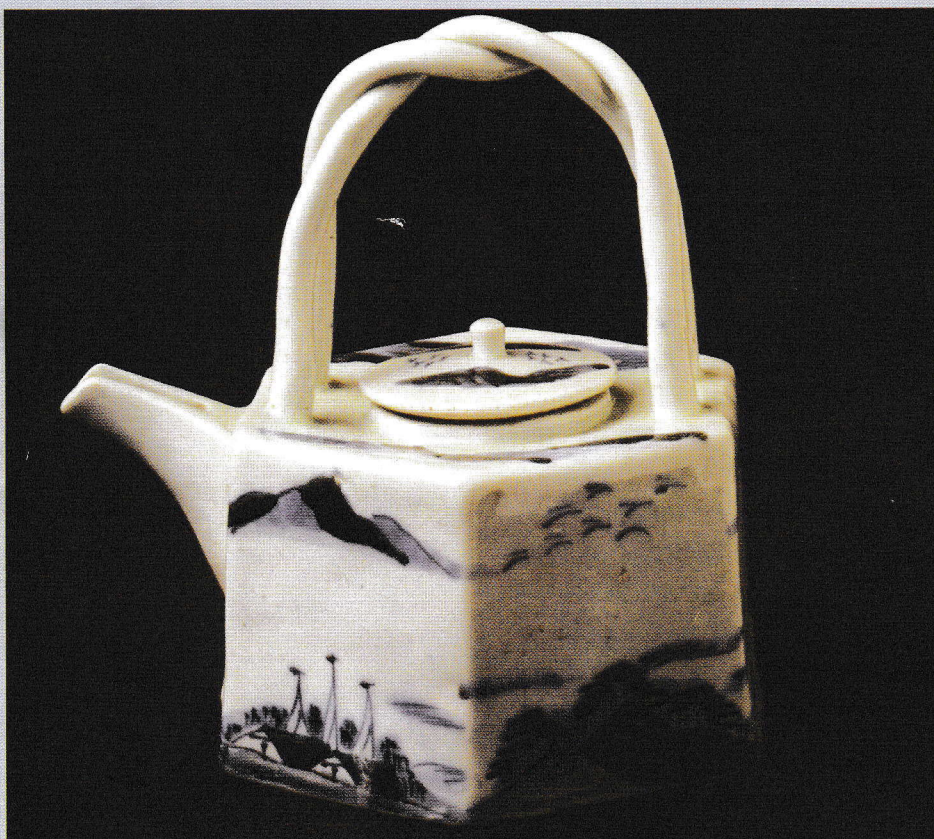
*Кеисуке Хонда –
стрелец на четири гола*

Фудбалерите на Јапонија беа дочекани на аеродромот од околу четири илјади верни навивачи како национални херои. Тренерот Такеши Окада и играчите им се заблагодарија на навивачите за поддршката во текот на целото првенство и им се извинија што не успеаја да поминат уште едно коло во нокаут-фазата. Сонот на Окада и играчите беше пласман меѓу осумте најсилни нации во светот. „Разочаран сум што моравме да се вратиме дома порано одошто планиравме“, рече Окада. „Сакав моите играчи да играат уште еден натпревар. Јас сум навистина горд на овие играчи. Тие достоинствено ја претставуваа Јапонија на ова светско првенство“.

*Текстот го подготви,
Проф. 9-р Јован Лазарев*

曙

マケドニア日本
友好協力協会
スコピエ

Порцелански чајник

Издавач:

ДРУШТВО НА МАКЕДОНСКО-ЈАПОНСКО ПРИЈАТЕЛСТВО И СОРАБОТКА - СКОПЈЕ

Адреса: Бул. "Илинденска", бр.9, 02 Скопје. Тел. и факс:(02)3118-731, 3117-440, 3118-063

Главен уредник: Д-р Коста Балабанов

Уреднички одбор: Д-р Оливер Каранфилски, (Заменик на главниот уредник),

Јулијана Балева, Д-р Јелена Димитријевиќ, Круме Ефтимовски, Цветанка

Илиева, Д-р Атанас Кочов, Д-р Јован Лазаров, Д-р Сергеј Милошевски, Д-р Димче

Петровски и Мартин Тренески

Лектор: Даниела Лазаревска

Компјутерска подготовка: Живко Атанасов

Печат: РИ-Графика - Скопје

